

TALLER PERMANENTE DE EDUCACION AMBIENTAL DO ICE DA UNIVERSIDADE DE SANTIAGO

COLECCION DE CADERNOS TEMATICOS DE INVESTIGACION EN E.A.

Para moitos os que asistimos ás Primeiras Xornadas estatais de Educación Ambiental en Sitges (1983), o desenvolvemento da E.A. en Galicia constituíu unha tarefa de primordial importancia, entre outras cousas porque o noso país estaba, e está, moi necesitado de conciencias despertas e voces altivas na defensa dun Medio Ambiente cada vez máis agredido. Neste senso, a pasada década dos oitenta supuxo un incremento, serodio pero ben recibido, das actividades e materiais sobre Ecoloxía, Conservacionismo e Educación Ambiental en Galicia que reuniu en Santiago, en 1988, a máis de 100 ensinantes galegos interesados na E.A.

A existencia dunha asignatura de E.A. na Facultade de Ciencias da Educación, impartida polo profesor X.A. Caride, e a entrada dunha nova equipa no ICE da Universidade compostelana, propician a constitución, no ano 1988, dun grupo de traballo permanente sobre E.A. que pretende englobar a estudantes universitarios, profesores de diferentes niveis e materias, periodistas, ecoloxistas e representantes de concellos. Tratábase de introducir a temática, a metodoloxía e a filosofía da E.A. nas escolas, nos media e nas axendas dos responsabeis da administración.

A pesar de contarmos cun certo apoio institucional, os obxectivos do grupo sufriron unha certa redución con

respecto ós presupostos iniciais en canto que o sector máis activo foi, é, o dos profesores. Agora mesmo, o Taller ten como unha das súas principais metas pular pola inclusión da E.A. no sistema educativo, prestando apoio bibliográfico -coa sección de E.A. na biblioteca da Institución-, promovendo debates e intercambios de experiencias -cos Seminarios de Formación que se organizan trimestralmente-, e producindo materiais didácticos, como os da colección que presentamos a continuación.

Os Cadernos Temáticos de Investigación son sinxelas fichas indicativas coas que os alumnos-as investigan realidades concretas do entorno, as valoran e fan as súas propostas de millora.

Coas fichas de investigación preténdese un estudio sistemático do entorno desde moi diferentes aspectos, xa que se conciben para axudar ós alumnos-as a comprender o medio ambiente natural e social. Non importa tanto o resultado das

«OS CADERNOS TEMÁTICOS DE INVESTIGACIÓN SON SINXELAS FICHAS INDICATIVAS COAS QUE OS ALUNOS-AS INVESTIGAN REALIDADES CONCRETAS DO ENTORNO, AS VALORAN E FAN AS SÚAS PROPOSTAS DE MILLORA»

investigacións coma o feito de chamar a atención sobre o que as rapazas e os rapaces ven e oen tódolos días, pero que cecais non miran nen escoitan. Polo tanto, a maioría das actividades propostas son para realizar fora da aula, observando, preguntando, medindo, debuxando...

A colección está coordinada por Antón Rozas e ó longo dos 16 números xa aparecidos trátanse temas tan variados e actuais como a contaminación, o patrimonio arqueolóxico, os residuos sólidos, os recursos limitados, miticultura, etc.

Para finais de ano sairán 2 números máis sobre educación para a saúde e o consumo, e E.A. en preescolar.

Os obxectivos xerais que se persiguen son os seguintes:

- Fomentar o traballo en equipo e a cooperación.
- Coñecer a realidade natural e social do entorno.
- Espertar o interese pola investigación explorando a problemática medioambiental.
- Aprender a utilizar as técnicas para a busca de interpretación de datos e documentos.
- Deseñar proxectos destinados á solución dos problemas.

Ademáis desta colección de materiais

didácticos, no Centro de Documentación, instalado na Biblioteca do ICE, dispoñemos duns 500 títulos, vídeos e estamos suscritos a revistas tan prestixiosas como: Ambio, The Ecologist, Biocycle, Ressourcè Recycling, Ecología Política, Enviro, etc. E hai un servizo especial de préstamos de carteis e pósters para Institucións, Asociacións e escolas.

As actividades ou proxectos nos que o Taller está implicado nestes intres son as seguintes:

- Continuación e seguimento da campaña de recuperación de papel usado na Universidade de Santiago, en colaboración con ADEGA e Oureol.
- Sesións informativas e de debate sobre os Plans Hidrolóxicos estatal e galego, a cargo de especialistas da Universidade e dun representante da CODA.
- Participación na rede internacional de control da costa Coastwatch Europe para intentar montar unha equipa de seguimento en Galicia.
- Contactos previos para unha posible cooperación entre as Universidades de Santiago e Bradford (Gran Bretaña) co fin de estudar as repercusións da marea negra producida polo «Mar Egeo» no turismo, e elaborar unhas propostas de actuación adecuadas.
- Proxecto de desenvolvemento sostido nunha pequena comunidade beber do Alto Atlas, en colaboración con outras axencias galegas de axuda ó Terceiro Mundo.

CONTACTOS:

Carme Morán

Manuel Antonio Fernández

**Taller de Educación Ambiental
ICE Universidade de Santiago**

Praza de Mazarelos s/n

15703 Santiago (A Coruña)

Tf. 583111 Ext. 22 - Fax 583489

A AGENG MANIFESTA-SE EN CONTRA DO ENCORO DO SELA

A Asamblea de Grupos Ecoloxistas e Naturalistas de Galiza, AGENG, ante o recente levantamento de actas previas expropiación de bens afectados polo proxecto de construción da presa de Sela no Rio Miño, solicita da Comisión Galega de Medio Ambiente da Xunta de Galicia a súa intervención diante do MOPT para evitar que prospere este proxecto, dadas as graves repercusións ambientais que ocasionará no rio Miño.

Este encoro modificará seriamente a dinámica natural do rio co conseguinte efecto sobre as poboacións de peixes (salmón, sábalo, truita e lamprea) especialmente daqueles que, como o salmón ou a lamprea, viven no mar a maior parte do ano e acuden aos rios a desovar. No caso da lamprea, de tradicional ensalzamento gastronómico, e recurso socioeconómico da comarca, este proxecto suporía a desaparición da mesma augas arriba, e posiblemente, a modificación das condicións hidráulicas do rio augas abaixo afectando aos frezadeiros actuais de lamprea.

Esta obra provocará o asulagamento de todas as pesqueiras comprendidas no concello de Arbo e na beira portuguesa, coa perda precisamente das construcións tradicionais mais representativas empregadas desde tempos remotos na captura de lamprea e outros peixes.

Arruina-se así toda posible proposta común de aproveitamento tradicional dos recursos piscícolas para a poboación das beiras do Miño, galega e portuguesa. Supón tamén a desaparición dun patrimonio cultural, etnográfico, arquitectónico e paisaxístico que,

ben xestionado, como polo de atracción turística, podería constituir un recurso económico importante para centos de familias dos concellos de Arbo, As Neves, e dos veciños portugueses de Melgaço e Monção.

En troques, o encoro só reportará beneficios en forma de postos de traballo temporais durante a construción das infraestruturas deixando a comarca na miseria, incluso económica pois se terán destruído as súas potencialidades de desenvolvemento.

**«ESTA OBRA PROVOCARÁ
O ASULAGAMENTO DE
TODAS AS PESQUEIRAS
COMPREDIDAS NO
CONCELLO DE ARBO E NA
BEIRA PORTUGUESA
COA PERDA DAS
CONSTRUCCIONS
TRADICIONAIS
EMPREGADAS DENDE
TEMPOS REMOTOS NA
CAPTURA DE LAMPREA E
OUTROS PEIXES»**

